

Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Inhoud aangereikt door

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

De wetten van de Republiek Litouwen voorzien in een aantal mogelijkheden voor alternatieve geschillenbeslechting. In 2012 is in Litouwen een herschikte wet inzake handelsarbitrage (*Komercinio arbitražo įstatymas*) in werking getreden. Deze wet is van toepassing op arbitrageprocedures die plaatsvinden op het grondgebied van de Republiek Litouwen, ongeacht het staatsburgerschap of de nationaliteit van de partijen bij een geschil, en ongeacht of die partijen natuurlijke dan wel rechtspersonen zijn, en ongeacht of de arbitrageprocedure wordt georganiseerd door een permanente arbitrage instantie dan wel op *ad-hoc*-basis. Arbitrage is een gelijkwaardig alternatief voor nationale rechtbanken. Het biedt de mogelijkheid om de meeste zakelijke geschillen snel en gemakkelijk te beslechten door ze voor te leggen aan onafhankelijke, gezaghebbende en gerenommeerde particulieren die voor beide partijen aanvaardbaar zijn, en niet aan rechters. De partijen bij de arbitrage kunnen de regels voor de arbitrageprocedure vrijer overeenkomen. Het arbitragehof kan zetelen op elke plaats die geschikt is voor de partijen bij het geschil, die de taal van de procedure, de vorm van de uitspraak enz. vrij kunnen kiezen. Elektronische arbitrageovereenkomsten worden als schriftelijke overeenkomsten erkend.

In 2008 werd de Wet inzake verzoenende bemiddeling in burgerlijke geschillen (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*) aangenomen. Verzoenende bemiddeling in burgerlijke geschillen (ook wel bemiddeling genoemd) is een procedure voor minnelijke geschillenbeslechting waarbij een onpartijdige verzoenende derde (bemiddelaar) betrokken is. De wet bepaalt dat burgerlijke geschillen (d.w.z. familiale en andere geschillen) die in burgerlijke procedures door een rechtbank kunnen worden behandeld, ook via bemiddeling mogen worden beslecht. De partijen kunnen van deze mogelijkheid om hun geschil te beslechten, gebruikmaken voordat zij hun geschil aan de rechter voorleggen (buitengerechtelijke bemiddeling) of nadat de gerechtelijke procedure is gestart (gerechtelijke bemiddeling). Er zij op gewezen dat de start van de bemiddeling tot gevolg heeft dat de verjaringstermijn van een vordering wordt opgeschort. Zelfs indien een minnelijke schikking van een geschil mislukt, behouden de partijen dus hun recht om bij de rechter verhaal te halen. Gerechtelijke bemiddeling is gratis. Wie ervoor kiest om een geschil in een burgerlijke zaak via gerechtelijke bemiddeling te beslechten, bespaart bovendien heel wat tijd en moeite in vergelijking met een gerechtelijke procedure. Daarnaast bespaart hij ook geld, omdat 75 % van de betaalde gerechtskosten wordt terugbetaald indien de bemiddelingsprocedure in een minnelijke schikking uitmondt. Bij het beslechten van een geschil via gerechtelijke bemiddeling is de vertrouwelijkheid gegarandeerd, en elke partij kan zich zonder opgave van redenen uit de gerechtelijke bemiddeling terugtrekken.

De buitengerechtelijke beslechting van geschillen die voortvloeien uit consumentenovereenkomsten valt onder de wet op de consumentenbescherming (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*), die in 2007 in werking is getreden en een alternatief vormt voor gerechtelijke procedures, met inbegrip van zijn procedureregels en institutionele opzet. De instanties die in Litouwen betrokken zijn bij alternatieve geschillenbeslechting, zijn de overheidsdienst voor consumentenbescherming (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), de telecomunicatieregulator (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) en andere instanties die geschillen in afzonderlijke sectoren behandelen (de telecomunicatieregulator behandelt geschillen op het gebied van elektronische communicatie en post- en koeriersdiensten, de centrale bank van Litouwen (*Lietuvos bankas*) behandelt geschillen van consumenten met aanbieders van financiële diensten, enz.). Consumenten kunnen tijdens alternatieve geschillenbeslechting

gebruikmaken van rechtsbijstand, maar de kosten daarvan worden niet vergoed. De door de overheid gegarandeerde primaire en secundaire rechtsbijstand wordt verleend aan consumenten die aan de wettelijk vastgestelde criteria voldoen. De indiening van een verzoek bij een instantie voor alternatieve geschillenbeslechting heeft doorgaans niet tot gevolg dat de verjaringstermijn wordt opgeschort. Gezien de relatief lange termijnen voor de beslechting van consumentengeschillen en bepaalde korte verjaringstermijnen voor vorderingen, is de kans groot dat de verjaringstermijn wordt overschreden.

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

De algemene verjaringstermijn bedraagt tien jaar.

De Litouwse wetgeving voorziet in kortere verjaringstermijnen voor bepaalde soorten vorderingen.

Voor vorderingen die voortvloeien uit de resultaten van aanbestedingsprocedures geldt een kortere verjaringstermijn van één maand.

Een kortere verjaringstermijn van drie maanden geldt voor vorderingen tot nietigverklaring van de besluiten van de organen van een rechtspersoon.

Een kortere verjaringstermijn van zes maanden geldt voor:

1. vorderingen wegens verzuim (een boete, verdragingsrente);
2. vorderingen wegens gebreken van verkochte artikelen.

Voor vorderingen voortvloeiend uit relaties tussen vervoersondernemingen en hun klanten met betrekking tot verzendingen vanuit Litouwen geldt een kortere verjaringstermijn van zes maanden, terwijl voor verzendingen naar het buitenland een verjaringstermijn van één jaar geldt.

Voor verzekeringsvorderingen geldt een kortere verjaringstermijn van één jaar.

Voor vorderingen tot schadevergoeding, met inbegrip van vorderingen tot schadevergoeding wegens ontoereikende kwaliteit van de producten, geldt een kortere verjaringstermijn van drie jaar.

Voor vorderingen tot invordering van rente en andere periodieke betalingen geldt een kortere verjaringstermijn van vijf jaar.

Voor vorderingen wegens gebrekkig uitgevoerde werkzaamheden gelden kortere verjaringstermijnen.

Voor vorderingen voortvloeiend uit het vervoer van vracht, passagiers en bagage gelden de verjaringstermijnen die zijn vastgelegd in de wet- en regelgeving die van toepassing is op specifieke vervoerswijzen.

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

Een geschil betreffende contractuele verplichtingen wordt geregeld door het recht dat de betrokken partijen in onderlinge overeenstemming hebben gekozen; indien de partijen het recht van de Republiek Litouwen hebben gekozen, kunnen zij hun juridische belangen verdedigen voor de Litouwse rechtbanken. Een dergelijke afspraak tussen de partijen kan in de overeenkomst worden vastgelegd of kan in overeenstemming met de feitelijke omstandigheden van de zaak worden vastgesteld. De partijen kunnen overeenkomen dat het recht van een bepaalde staat van toepassing is op de gehele overeenkomst of op een of meer specifieke delen ervan. Als de partijen besluiten dat het recht van een vreemde staat op een overeenkomst moet worden toegepast, kan dat niet worden gebruikt als reden voor het negeren van dwingende voorschriften die in de Republiek Litouwen of in een andere staat van toepassing zijn en die niet in onderlinge overeenstemming tussen de partijen kunnen worden gewijzigd of genegeerd.

Als de partijen niet hebben aangegeven welk recht op de overeenkomst van toepassing is, is het recht van de staat waarmee de contractuele verplichting het nauwst verbonden is, van toepassing. Er wordt aangenomen dat de contractuele verplichting het nauwst verbonden is met de staat op het grondgebied waarvan:

1. de partij die gebonden is door de verplichting die het meest kenmerkend is voor de overeenkomst, haar vaste woonplaats of hoofdkantoor heeft. Als de verplichting nauwer samenhangt met het recht van de staat waar het bedrijf van de partij bij de verplichting is gevestigd, is het recht van die staat van toepassing;
2. onroerend goed is gelegen, indien het onderwerp van de overeenkomst het recht op het onroerend goed of het recht op het gebruik ervan is;
3. de hoofdvestiging zich bij het sluiten van de vervoersovereenkomst bevond, mits de hoofdvestiging van de vervoerder zich in dezelfde staat bevindt als de staat waarin de vracht is geladen, of waar de statutaire zetel van de afzender zich bevindt, of vanwaaruit de vracht is verzonden.

Arbitrageovereenkomsten worden beheerst door het recht dat van toepassing is op de hoofdovereenkomst. Als de hoofdovereenkomst ongeldig is, is het recht van de plaats waar de arbitrageovereenkomst is gesloten van toepassing; indien dit niet kan worden vastgesteld, is het recht van de staat van arbitrage van toepassing.

De uit schade voortvloeiende rechten en verplichtingen van partijen worden naar keuze van de benadeelde partij beheerst door ofwel het recht van de staat waar de desbetreffende handeling is gesteld of waar andere omstandigheden die tot de schade hebben geleid zich voordoen, ofwel het recht van de staat waar de schade is geleden.

Het wettelijke huwelijksvermogensstelsel wordt bepaald door het recht van de staat waar de echtgenoten hun vaste woonplaats hebben. Als de vaste woonplaatsen van de echtgenoten zich in verschillende staten bevinden, is het toepasselijke recht het recht van de staat waarvan beide echtgenoten onderdaan zijn. Als de echtgenoten onderdanen van verschillende staten zijn en nooit een gemeenschappelijke woonplaats hebben gehad, is het toepasselijk recht het recht van de staat waar het huwelijk is gesloten. Het wettelijke huwelijksvermogensstelsel dat in het contract is vastgelegd, is dat van de staat die de echtgenoten in hun contract hebben gekozen. In dat geval kunnen de echtgenoten kiezen tussen het recht van de staat waar zij hun vaste woonplaats hebben of zullen hebben, het recht van de staat waar het huwelijk is gesloten of het recht van de staat waarvan een van de echtgenoten onderdaan is. De overeenkomst tussen de echtgenoten over het toepasselijke eigendomsrecht is geldig zolang zij voldoet aan de vereisten van het recht van de gekozen staat of het recht van de staat waarin de overeenkomst is gesloten.

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

De bevoegdheidsregels zijn uiteengezet in de artikelen 29 en 30 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Civilinio proceso kodeksas*). Een vordering kan bij een rechtbank worden ingesteld op basis van de woonplaats van de verweerder. Een vordering tegen een rechtspersoon moet worden ingesteld op basis van de in het rechtspersonenregister vermelde statutaire zetel van de rechtspersoon. Als de verweerder de staat of een stad/gemeente is, moet de vordering worden ingesteld op basis van de statutaire zetel van de instantie die de staat of de stad/gemeente vertegenwoordigt.

Een vordering tegen een verweerder wiens woonplaats onbekend is, kan worden ingesteld op basis van de plaats van zijn eigendom of op basis van zijn laatst bekende woonplaats. Een vordering tegen een verweerder die geen woonplaats in de Republiek Litouwen heeft, kan worden ingesteld op basis van de plaats van zijn eigendom of op basis van zijn laatst bekende woonplaats in de Republiek Litouwen. Een vordering met betrekking tot de activiteiten van een filiaal/bijkantoor van een rechtspersoon kan ook worden ingesteld op basis van de statutaire zetel van het filiaal/bijkantoor.

Een vordering tot toekenning van alimentatie en tot vaststelling van het vaderschap kan ook worden ingesteld op basis van de woonplaats van de eiser. Een vordering tot vergoeding van schade aan de gezondheid van een persoon, met inbegrip van overlijden, kan worden ingesteld op basis van de woonplaats van de eiser of de plaats waar de schade is geleden. Een vordering tot vergoeding van schade aan eigendom van een persoon kan worden ingesteld op basis van de woonplaats (statutaire zetel) van de eiser of de plaats waar de schade is geleden.

Een vordering met betrekking tot een overeenkomst/contract waarin de plaats van uitvoering is vermeld, kan ook worden ingesteld op basis van de plaats van uitvoering die in de overeenkomst/het contract is vermeld.

Een vordering met betrekking tot het optreden in de hoedanigheid van voogd, bewaarder of bewindvoerder kan ook worden ingesteld op basis van de woonplaats (statutaire zetel) van de voogd, bewaarder of bewindvoerder.

Een vordering met betrekking tot consumentenovereenkomsten kan ook worden ingesteld op basis van de woonplaats van de consument.

Een eiser heeft het recht te kiezen tussen verschillende rechtbanken die bevoegd zijn voor de zaak.

Vorderingen tot verkrijging van zakelijke rechten op onroerende goederen, het gebruik van onroerende goederen, met uitzondering van verzoeken om vereffening van huwelijksvermogens in echtscheidingszaken, en de intrekking van onroerend beslag vallen onder de bevoegdheid van de rechtbank van de plaats waar het onroerend goed of het grootste deel ervan is gelegen.

Vorderingen van schuldeisers van een nalatenschap die zijn ingesteld voordat de erfgenamen een erfenis hebben aanvaard, vallen onder de bevoegdheid van de rechtbank van de plaats waar de nalatenschap of het grootste deel ervan zich bevindt.

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Alle burgerlijke zaken worden behandeld door districtsrechtbanken als rechtbanken van eerste aanleg, met uitzondering van zaken die worden behandeld door regionale rechtbanken of de regionale rechtbank van Vilnius.

Regionale rechtbanken behandelen de volgende burgerlijke zaken als rechtbanken van eerste aanleg:

1. sinds 4 april 2013 vorderingen tot schadevergoeding van meer dan 150 000 LTL, met uitzondering van zaken die betrekking hebben op gezins- en arbeidsverhoudingen en zaken betreffende de vergoeding van immateriële schade;
2. zaken betreffende juridische niet-eigendomsrechtelijke auteursrechtelijke relaties;
3. zaken betreffende rechtsbetrekkingen in burgerlijke openbare aanbestedingen;
4. zaken betreffende faillissementen of herstructureringen, uitgezonderd zaken betreffende het faillissement van natuurlijke personen;
5. zaken waarin een van de partijen een vreemde staat is;
6. zaken op basis van vorderingen met betrekking tot de gedwongen verkoop van aandelen (belangen);
7. zaken die zijn gebaseerd op vorderingen met betrekking tot het onderzoek van de activiteiten van een rechtspersoon;
8. zaken betreffende de vergoeding van materiële en immateriële schade die voortvloeit uit de schending van wettelijke patiëntenrechten;
9. andere burgerlijke zaken die op grond van specifieke wetten door regionale rechtbanken als rechtbanken van eerste aanleg moeten worden behandeld.

De volgende zaken worden uitsluitend behandeld door de regionale rechtbank van Vilnius, als rechtbank van eerste aanleg:

1. zaken betreffende geschillen als bedoeld in de [octrooiwet \(Lietuvos Respublikos patentų įstatymas\)](#);
2. zaken betreffende geschillen als bedoeld in de wet op de handelsmerken ([Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas](#));
3. zaken betreffende de door onderdanen van andere staten gevraagde adoptie van een Litouwse burger die in de Republiek Litouwen woont;
4. andere burgerlijke zaken die op grond van specifieke wetten onder de exclusieve bevoegdheid van de regionale rechtbank van Vilnius als de rechtbank van eerste aanleg vallen.

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

Personen kunnen zelf of via hun vertegenwoordigers een rechtsvordering instellen. De deelname van een persoon aan een rechtszitting ontnemt die persoon niet het recht om een vertegenwoordiger in de procedure te hebben. Het wordt passend geacht dat een vertegenwoordiger een rechtszitting bijwoont namens de persoon die

hij vertegenwoordigt, tenzij de rechter het noodzakelijk acht dat de persoon die zich laat vertegenwoordigen aanwezig is.

Een persoon moet in een procedure een advocaat hebben in de gevallen die zijn vermeld in het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en het [burgerlijk wetboek \(Civilinis kodeksas\)](#), bijvoorbeeld als de rechter een zaak behandelt waarbij een persoon betrokken is die juridisch onbekwaam wordt verklaard, moet de persoon in kwestie door een advocaat worden vertegenwoordigd.

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

Personen die documenten bij een rechtbank willen indienen of documenten van de rechtbank willen verkrijgen, moeten contact opnemen met de griffie, die de procedure voor het indienen, verkrijgen of terugzenden van documenten zal toelichten. [Gerechtelijke contactpunten](#)

Sinds de lancering van het e-dienstenportaal [e.teismas.lt](#) op 1 juli 2013 is het mogelijk om dossierstukken in te dienen, procedures te volgen, gerechtskosten te betalen en andere diensten [online](#) te verkrijgen.

Met het oog op een consequente behandeling van zaken is bij besluit bepaald dat, met ingang van 1 januari 2014, zaken die door lagere rechtbanken elektronisch worden verwerkt en naar hoven van beroep en cassatie worden verwezen ook elektronisch moeten worden verwerkt.

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

De partijen in een zaak moeten originele exemplaren van processtukken verstrekken. Daarnaast moet de rechtbank voldoende exemplaren van gedrukte processtukken ontvangen: één exemplaar voor elke wederpartij (in zaken waarbij meerdere verweerders of eisers zijn betrokken, één exemplaar voor elk van hen, of indien een vertegenwoordiger of gemachtigde is aangewezen om de processtukken met betrekking tot de zaak te ontvangen, slechts één exemplaar voor die vertegenwoordiger of gemachtigde) en voor derden, behalve indien een processtuk elektronisch wordt ingediend. Bijlagen bij processtukken moeten worden ingediend in evenveel exemplaren als de processtukken, tenzij ze elektronisch worden ingediend of tenzij de rechtbank heeft toegestaan dat bijlagen niet aan de partijen worden verstrekt gezien het grote aantal bijlagen.

Alle processtukken en hun bijlagen moeten in de nationale taal bij de rechtbank worden ingediend. Als partijen in de procedure aan wie de processtukken moeten worden gericht de nationale taal niet spreken, moet de rechtbank vertalingen van deze stukken ontvangen in een taal die zij begrijpen. Als de verstrekte documenten in een vreemde taal moeten worden vertaald, moeten de partijen beëdigde vertalingen verstrekken.

Een vordering kan elektronisch worden ingediend via het e-dienstenportaal van de Litouwse rechtbanken <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>, dat toegankelijk is op de website van de nationale administratie van de rechtbanken (*Teismų administracija*): <https://www.teismai.lt/en>.

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangig making van zaken en zo niet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

Een elektronisch vorderingsformulier kan worden ingevuld op het e-dienstenportaal van de Litouwse rechtbanken <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>.

Elke bij de rechtbank ingestelde vordering moet voldoen aan de algemene vereisten die van toepassing zijn op de inhoud van processtukken. (Artikel 111 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). Processtukken moeten schriftelijk bij de rechtbank worden ingediend. In elk processtuk van een partij in de procedure moet het volgende worden vermeld:

1. de naam van de rechtbank waarbij het processtuk wordt ingediend;

2. de procedurele status, namen, achternamen, persoonlijke identificatienummers (indien bekend) en woonplaatsen van de partijen in de procedure; andere adressen van andere partijen in de procedure voor de betekening van processtukken die de verzoeker bekend zijn; indien de partijen in de procedure of een van hen een rechtspersoon is, de volledige naam, statutaire zetel en eventuele andere adressen van andere partijen in de procedure voor de betekening van processtukken die de verzoeker bekend zijn, codes, nummers van rekeningen-courant (indien bekend) en gegevens van kredietinstellingen (indien bekend);
3. de te gebruiken methode voor de betekening van de processtukken aan de partij en het postadres voor correspondentie indien dat adres verschilt van de woonplaats of statutaire zetel;
4. de aard en het onderwerp van het processtuk;
5. de omstandigheden die het onderwerp van het processtuk staven en alle bewijsstukken ter staving van deze omstandigheden;
6. alle bijlagen moeten bij het ingediende processtuk worden gevoegd;
7. de handtekening van de persoon die het processtuk indient en de datum waarop het is opgesteld.

Een persoon in de procedure die een processtuk baseert op een door een internationale rechtbank of een rechtbank van een vreemde staat vastgestelde uitleggingsregel, moet een afschrift verstrekken van de rechterlijke beslissing waarin die regel wordt uiteengezet alsmede een beëdigde vertaling van de beslissing in de nationale taal.

Een processtuk dat door een vertegenwoordiger bij de rechtbank wordt ingediend, moet de in de punten 2 en 3 bedoelde gegevens over de vertegenwoordiger bevatten en moet vergezeld gaan van een stuk waaruit de rechten en plichten van de vertegenwoordiger blijken, mits dit stuk nog niet is ingediend of de geldigheidsduur van de in het dossier opgenomen volmacht is verstreken.

Een persoon die gemachtigd is door een partij in de procedure die niet in staat is het processtuk te ondertekenen, moet het namens die partij ondertekenen met vermelding van de reden waarom die partij het ingediende document niet zelf kon ondertekenen.

In artikel 135 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering is bepaald dat de conclusie van eis de volgende gegevens moet bevatten:

1. het bedrag van de vordering, indien de waarde van de vordering moet worden vastgesteld;
2. de omstandigheden waarop de eiser zijn vordering baseert (feitelijke gronden van de vordering);
3. bewijsstukken ter staving van de door de eiser aangevoerde omstandigheden, de woonplaats van getuigen en de locatie van andere bewijsstukken;
4. wat de eiser vordert (het onderwerp van de conclusie van eis);
5. het standpunt van de eiser met betrekking tot de mogelijkheid dat een verstekvonnis zal worden geveld indien er geen antwoord op de vordering of het voorlopige processtuk wordt gegeven;
6. informatie of de zaak via een advocaat zal worden gevoerd. Als dat zo is, moeten de naam, de achternaam en het kantooradres van de advocaat worden vermeld;
7. het standpunt van de eiser betreffende de mogelijkheid om een schikkingsovereenkomst te sluiten indien de eiser een dergelijk standpunt wenst bekend te maken.

De conclusie van eis moet vergezeld gaan van documenten of ander bewijsmateriaal waarop de eiser zijn vorderingen baseert, het bewijs van betaling van de gerechtskosten en eventuele verzoeken voor het verkrijgen van bewijsstukken die de eiser niet kan indienen, met opgave van de reden daarvoor.

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

Een conclusie van eis moet vergezeld gaan van alle documenten ter staving van de vorderingen en een bewijs van betaling van de gerechtskosten. De gerechtskosten voor niet-geldelijke vorderingen bedragen 100 LTL. Bij geldelijke geschillen zijn de verschuldigde gerechtskosten gelijk aan een percentage van het gevorderde bedrag, zoals gespecificeerd door specifieke wetten: 3 % en ten minste 50 LTL voor vorderingen tot 100 000 LTL; 3 000 LTL plus 2 % van het gevorderde bedrag voor vorderingen boven 100 000 LTL en tot 300 000 LTL; en 7 000 LTL plus 1 % van het gevorderde bedrag voor vorderingen boven 300 000 LTL. De totale gerechtskosten bij geldelijke geschillen mogen niet hoger zijn dan 30 000 LTL.

Specifieke wetten voorzien in gevallen waarin eisers zijn vrijgesteld van de gerechtskosten. Bovendien heeft de rechter het recht om gedeeltelijke vrijstelling of uitstel van betaling van de gerechtskosten te verlenen totdat hij zijn beslissing heeft genomen, rekening houdend met de financiële situatie van de betrokkene. Elk verzoek om vrijstelling of uitstel van betaling van de gerechtskosten moet worden gemotiveerd en moet vergezeld gaan van een bewijs van de slechte financiële situatie van de betrokkene.

Bij documentaire procedures bedragen de te betalen gerechtskosten de helft van de voor de vordering verschuldigde kosten, maar niet minder dan 20 LTL.

Er zijn geen gerechtskosten verschuldigd voor afzonderlijke beroepen, behalve voor afzonderlijke beroepen die erop gericht zijn conservatoire maatregelen te laten opleggen, waarvoor de te betalen gerechtskosten 100 LTL bedragen.

Als processtukken of bijlagen bij processtukken uitsluitend elektronisch bij de rechtbank worden ingediend, bedragen de te betalen kosten 75 % van de voor het betrokken processtuk verschuldigde gerechtskosten, met een minimum van 10 LTL.

Een cliënt moet de verlening van juridische diensten overeenkomen met zijn advocaat, advocaten of een beroepsvereniging van advocaten door een overeenkomst te ondertekenen. De partij moet de overeengekomen vergoeding voor de verleende juridische diensten betalen. Het staat de partijen vrij om naar eigen goeddunken het tijdstip van de betaling af te spreken.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

De wet inzake door de overheid gegarandeerde rechtsbijstand (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) garandeert de verlening van primaire en secundaire rechtsbijstand in overeenstemming met de vastgestelde voorwaarden.

Er wordt primaire rechtsbijstand verleend aan onderdanen van de Republiek Litouwen en andere EU-lidstaten, personen die legaal in de Republiek Litouwen of andere EU-lidstaten verblijven en personen die krachtens internationale overeenkomsten waarbij de Republiek Litouwen partij is, recht hebben op dergelijke rechtsbijstand. Primaire rechtsbijstand moet onmiddellijk worden verleend. Als dat niet mogelijk is, wordt u meegedeeld wanneer het verzoek zal worden aanvaard, wat niet later mag zijn dan 5 dagen na de datum van het verzoek. Gemeente-/Stadsambtenaren en -werknemers, advocaten of specialisten van overheidsagentschappen waarmee de gemeente/stad een overeenkomst heeft gesloten, geven persoonlijk advies over de buitengerechtelijke beslechting van uw geschil, verstrekken informatie over het rechtsstelsel, wetten en andere wetgeving en helpen bij het opstellen van een schikkingsovereenkomst of het invullen van een verzoek om secundaire rechtsbijstand. Primaire rechtsbijstand kan worden geweigerd als de vordering van de verzoeker kennelijk niet gerechtvaardigd is, als de verzoeker al een uitgebreide consultatie over dezelfde vraag heeft gehad, als duidelijk is dat de betrokkene het advies van een advocaat kan inwinnen zonder de rechtsbijstand die overeenkomstig de wet door de overheid wordt gegarandeerd, of als het verzoek geen betrekking heeft op de eigen rechten en legitieme belangen van de betrokkene, met uitzondering van de in de wet voorziene gevallen van vertegenwoordiging.

Dezelfde ontvangers kunnen ook secundaire rechtsbijstand ontvangen, maar de verlening van die bijstand is afhankelijk van hun totale inkomen.

Er kan secundaire rechtsbijstand worden verleend aan elke in de Republiek Litouwen woonachtige persoon wiens vermogen en jaarinkomen de door de regering vastgestelde toelaatbaarheidsniveaus voor rechtsbijstand niet overschrijden. Het vermogen en inkomen worden ingedeeld in twee niveaus: voor niveau I neemt de staat 100 % van de kosten van secundaire rechtsbijstand voor zijn rekening, terwijl dat voor niveau II slechts 50 % is (de overige 50 % moet door de betrokkene worden betaald).

De volgende personen hebben recht op kosteloze secundaire rechtsbijstand, ongeacht hun vermogen of jaarinkomen: verdachten, beklaagden of veroordeelden in strafzaken waarin verplicht een beroep moet worden gedaan op een advocaat; slachtoffers in zaken die verband houden met de vergoeding van schade die het gevolg is van een misdrijf, met inbegrip van zaken waarin in een strafzaak over de schadeloosstelling moet worden beslist; ontvangers van sociale uitkeringen; personen die worden gesteund door instellingen voor sociale thuiszorg; personen van wie is bevestigd dat zij ernstig gehandicapt zijn of van wie wordt erkend dat zij

arbeidsongeschikt zijn; personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt en van wie is vastgesteld dat zij veel bijzondere behoeften hebben; voogden (bewindvoerders) van deze personen, indien rechtsbijstand vereist is om de rechten en belangen van onder hun voogdij staande (onder hun bewind gestelde) personen te vertegenwoordigen en te beschermen; personen die het bewijs (een beslagleggingsbevel enz.) hebben geleverd dat zij om objectieve redenen niet in staat zijn hun bezittingen en middelen te gebruiken en dat bijgevolg hun bezittingen en jaarinkomen die zij naar eigen goeddunken zouden kunnen gebruiken niet hoger zijn dan het door de regering vastgestelde toelaatbaarheidsniveau voor de verlening van de secundaire rechtsbijstand; personen met een ernstige geestesziekte, als hun gedwongen ziekenhuisopname of behandeling in het geding is; de voogden (bewindvoerders) van deze personen, als de rechtsbijstand nodig is om de rechten en belangen van deze personen te vertegenwoordigen en te beschermen; schuldenaren, als een vordering wordt ingesteld tegen hun laatste woonplaats waar zij op dat moment wonen; de ouders of andere wettelijke vertegenwoordigers van een minderjarige, als het gaat om de overbrenging van het kind; minderjarigen die niet gehuwd zijn of door een rechtbank volledig handelingsbekwaam zijn verklaard en die op zichzelf in de in specifieke wetten omschreven gevallen naar de rechter stappen; personen die juridisch onbekwaam willen worden verklaard in zaken betreffende het juridisch onbekwaam verklaren van een natuurlijke persoon; personen die een geboorte willen laten registreren en andere gevallen waarin is voorzien in internationale overeenkomsten waarbij de Republiek Litouwen partij is.

12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?

Een rechter beslist over de ontvankelijkheid door een resolutie aan te nemen. Deze procedure wordt beschouwd als het begin van een burgerlijke zaak. Als er een tekortkoming is en een persoon die betrokken is bij de zaak of die een vordering/processtuk heeft ingediend die tekortkoming verhelpt in overeenstemming met de eisen en binnen de termijnen van de rechtbank, wordt de vordering/het stuk geacht te zijn ingediend op de datum van aflevering aan de rechtbank. In het andere geval wordt de vordering/het stuk geacht niet te zijn ingediend en wordt het samen met de bijlagen op bevel van de rechter uiterlijk vijf werkdagen na de uiterste termijn voor het verhelpen van de tekortkomingen naar de verzoeker teruggestuurd.

Een eiser heeft het recht zijn vordering in te trekken zolang de rechtbank geen afschrift ervan naar de verweerder heeft verzonden. De vordering kan in een later stadium slechts worden ingetrokken als de verweerder daarmee instemt en de intrekking gebeurt voordat de rechtbank van eerste aanleg haar beslissing neemt.

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

De partijen in de procedure worden door middel van een dagvaarding of gerechtelijke kennisgeving in kennis gesteld van het tijdstip en de plaats van de rechtszitting of van individuele procedurele maatregelen. Een overzicht van de rechtszittingen is ook beschikbaar op het internet via het Litouwse rechtbankinformatiesysteem, dat toegankelijk is op de website van de nationale administratie van de rechtbanken. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

■ Laatste update: 21/10/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.